

YHTEENVETO HUKKAKAURASÄÄDÖKSISTÄ

Kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisille, TE- keskuksen tarkastajille ja valtuutetuille tarkastajille

Säädökset:

Laki hukkakauran torjunnasta (185/2002)
Asetus hukkakauran torjunnasta (326/2002)
Asetus hukkakauran torjunnasta aiheutuvien kustannusten korvaamisesta (MMM:n määräyskokoelma n:o 32/02)
Siemenkauppalaki (728/2000)
Asetus hukkakaurasta kylvösiementuotannossa (MMM:n määräyskokoelma n:o 43/02)

LAKI JA ASETUS HUKKAKAURAN TORJUNNASTA

YLEISTÄ

Hukkakaurasäädökset koskevat hukkakauran torjuntaa ja sen leviämisen estämistä. Säädökset sisältävät määräyksiä:

- ilmoitusvelvollisuudesta
- katselmuksen suorittamisesta
- torjuntaohjeen ja -suunnitelman tekemisestä
- hukkakaurattomuustarkastuksesta
- hukkakaurarekisterin ylläpitämisestä
- valvontasuunnitelman tekemisestä

TORJUNTA JA LEVIÄMISEN ESTÄMINEN

Torjuntatoimenpiteet tulee suorittaa normaalein viljelyteknisin keinoin

- kitkemällä
- kemiallisesti
- mekaanisesti tai
- muilla hyväksytyillä keinoilla (esim. niittämällä)

Torjuntatoimenpiteet on tehtävä peruslohkolla tai muulla alueella torjuntaohjeen tai -suunnitelman mukaisesti.

ILMOITUSVELVOLLISUUS

Viljelijä tekee ilmoituksen hukkakaurasta tukihaun yhteydessä peruslohkolomakkeella, koodeilla 1-4. Mikäli hukkakauraa havaitaan em. ilmoituksen jälkeen, siitä on **välittömästi** ilmoitettava kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä myös niistä peruslohkoista tai muista alueista, jotka eivät kuulu tukihaun piiriin. Myös viranomaisen ja valtuutettu tarkastaja ovat velvollisia ilmoittamaan havaitusta hukkakaurasta. Ilmoitukseen voidaan, muulloin kuin tukihaun yhteydessä, käyttää vapaamuotoista ilmoitusta,

josta käy ilmi hukkakauran torjunta-asetuksen 4.§:ssä olevat kohdat. Maaseutuelinkeinoviranomaisen on ilmoitettava saastunnasta kyseisen peruslohkon tai muun alueen haltijalle.

KATSELMUS

Katselmuksen tarkoituksena on selvittää peruslohkon tai muun alueen hukkakauratilanne. Samalla on selvitettävä peruslohkon tai muun alueen haltijan mahdollisuus torjua hukkakauraa. Katselmus on suoritettava samana kasvukautena kuin ilmoitus hukkakaurasta on tullut.

Maaseutuelinkeinoviranomaisen on ilmoitettava peruslohkon tai alueen haltijalle katselmuksesta. Katselmuksen voi tehdä maaseutuelinkeinoviranomaisen apuna Evira, TE-keskus tai valtuutettu tarkastaja.

Katselmuksesta on laadittava pöytäkirja, jonka voi tulostaa IACS- järjestelmästä. Jäljennös pöytäkirjasta on liitettävä osaksi torjuntaohjetta tai -suunnitelmaa.

TORJUNTAOHJE

Mikäli katselmuksessa todetaan, että peruslohkon tai alueen hukkakauratilanne ei edellytä laajaa ja yksityiskohtaista torjuntasuunnitelmaa, annetaan peruslohkon tai muun alueen haltijalle päätös, johon **aina** liitetään yleispätevä **kirjallinen** torjuntaohje, josta käy ilmi mm. ko. hukkakauratilanteeseen nähden paras torjuntakeino, tarkemat ohjeet torjunnasta, lohkolle sopivat ja sopimattomat viljelykasvit jne.

TORJUNTASUUNNITELMA

Mikäli katselmuksessa todetaan, että peruslohkon tai alueen hukkakauratilanne vaatii yksityiskohtaisempia toimenpiteitä hukkakauran torjumiseksi tai torjuntaohjetta ei ole noudatettu, on peruslohkolle tai alueelle tehtävä torjuntasuunnitelma.

Tällaista suunnitelmaa on syytä harkita erityisesti silloin, jos hukkakauratilanne ei kaikilta osin enää ole hallittavissa (vrt. esim. koodi 4 hukkakaurailmoituksessa ja rekisterissä), jos läheisyydessä on siemenviljelyksiä tai tilanne muuten sitä edellyttää. Mikäli hukkakauratilanne vaatii toimenpiteitä kuluva kasvukauden aikana eli jos on olemassa välitön vaara hukkakauran leviämisestä kasvukauden aikana, voi

katselmuksen tekijä tehdä päätöksen väliaikaisesta torjuntasuunnitelmasta, joka koskee kyseistä kasvukautta. Päätös on saatettava viivytyksettä, kahden viikon kuluessa maaseutuelinkeinoviranomaisen ratkaistavaksi. Maaseutuelinkeinoviranomaisen on siirrettävä torjuntasuunnitelman tekeminen TE - keskukselle, jos siihen on erityistä syytä tai jos alue, jolla hukkakauraa esiintyy, sijaitsee useamman kunnan alueella.

Evira ja valtuutetut tarkastajat voivat avustaa torjuntasuunnitelmien teossa. Varsinainen torjuntasuunnitelma on syytä tehdä ennen seuraavan kasvukauden viljelysuunnitelmaa.

Evira antaa tarkemmat ohjeet ja suositukset torjuntasuunnitelman teosta.

HUKKAKAURATTOMUUSTARKASTUS

Peruslohkon tai alueen haltija voi, suoritettuaan hukkakauran torjuntatoimenpiteet peruslohkolla tai muulla alueella, seuraavana kasvukautena tilata hukkakaurattomuustarkastuksen pinta-alatukihaikemuksen yhteydessä tai muulla tavalla 31. päivään toukokuuta mennessä. Maaseutuelinkeinoviranomainen toteaa peruslohkon tai muun alueen hukkakaurasta vapaaksi, kun sillä ei kahtena peräkkäisenä kasvukautena tehdyssä tarkastuksessa havaita hukkakauraa. Lisäksi edellytetään, että torjuntaohjetta tai -suunnitelmaa on noudatettu.

Tarkastus tehdään toisena kasvukautena ilman erillistä pyyntöä jos ensimmäisen kasvukauden tarkastuksessa ei havaita hukkakauraa. Tarkastusta **ei saa suorittaa**, jos kyseisenä kasvukautena:

- on peruslohkolla suoritettu hukkakauratorjuntatoimenpiteitä,
- lohko on niitetty tai pahasti laossa,
- lohkolla viljellään kauraa, rypsiä, rapsia, sinappia, ruista, kuminaa tai perunaa,
- se on nurmella tai kesantona

Tarkastuksia voi suorittaa maaseutuelinkeinoviranomaisten apuna myös Evira, TE - keskus sekä valtuutettu tarkastaja. Tarkastuksesta laaditaan pöytäkirja.

HUKKAKAURAREKISTERI

Hukkakaurarekisteriä on päivitettävä katselmuksessa tai hukkakaurattomuustarkastuksessa laaditun pöytäkirjan perusteella.

Tiedot tallennetaan peruslohkokohtaisesti IACS - kuntaohjelmaan. Mahdollisista muista alueista

peltoviljelyn ulkopuolella tehdään erillinen hukkakaura-alue.

VALVONTASUUNNITELMA

Evira laatii hukkakauran valvonnan järjestämistä koskevan valvontasuunnitelman. Suunnitelmasta käy ilmi mm. valvonnan painopistealueet, valvontakohteet ja tarkastusten lukumäärä ja luonne

MUITA MÄÄRÄYKSIÄ

Velvollisuus tietojen antamiseen

- jos alue, jolla esiintyy hukkakauraa luovutetaan kaupan tai muun sopimuksen perusteella toiselle, on esiintymisestä annettava tieto toiselle sopijapuolelle.

Tuotteita ja tavaroita sekä alueita koskevia rajoituksia ja velvollisuuksia

- tuotteita, jotka ovat peräisin alueelta, jossa on todettu hukkakauraa, on kuljetettava, säilytettävä ja käsiteltävä niin, että hukkakauran leviämisen vaaraa ei ole.

Siementuotanto

- hukkakaura on kaikessa siementavarassa kielletty rikkakasvi.
- tilan, jolla on kylvösiementuotantoa on otettava huomioon myös asetus hukkakaurasta kylvösiemen-tuotannossa (MMM:n määräyskokoelma n:o 43/02)

LISÄTIETOJA

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
PL 111, (Tampereentie 51), 32201 LOIMAA
puh. 020 77 2003
Hukkakauratarkastaja 040 719 1075
sekä
Maataloushallinnon EXTRANET - AITTA